

Ruimtelijke motivering bij aanvraag klein zonneveld Cuneraweg 420 Rhenen/ Z2023-00000016/OL08041035

Buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan ('Projectbesluit')

Op basis van artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° van de Wabo kan een vergunning worden verleend voor het buitenplans afwijken van een bestemmingsplan, mits er sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing;

Relatie met bestemmingsplan Verduurzamen en herbestemmen Landgoed Prattenburg'

De aanleg van het zonneveld is onderdeel van het bestemmingsplan herziening 'Verduurzamen en herbestemmen Landgoed Prattenburg'. Het bestemmingsplan lag van 13 juli 2023 t.m. woensdag 23 augustus 2023 voor een ieder ter inzage. In dat kader zijn naar de haalbaarheid diverse onderzoeken gedaan.

De meest relevante voor de aanleg van het zonneveld zijn:

- Landschappelijke inpassing van ca 300 m² zonnepanelen op het land
- Ecologisch onderzoek gebouwen kapschuur en zonnepanelen.

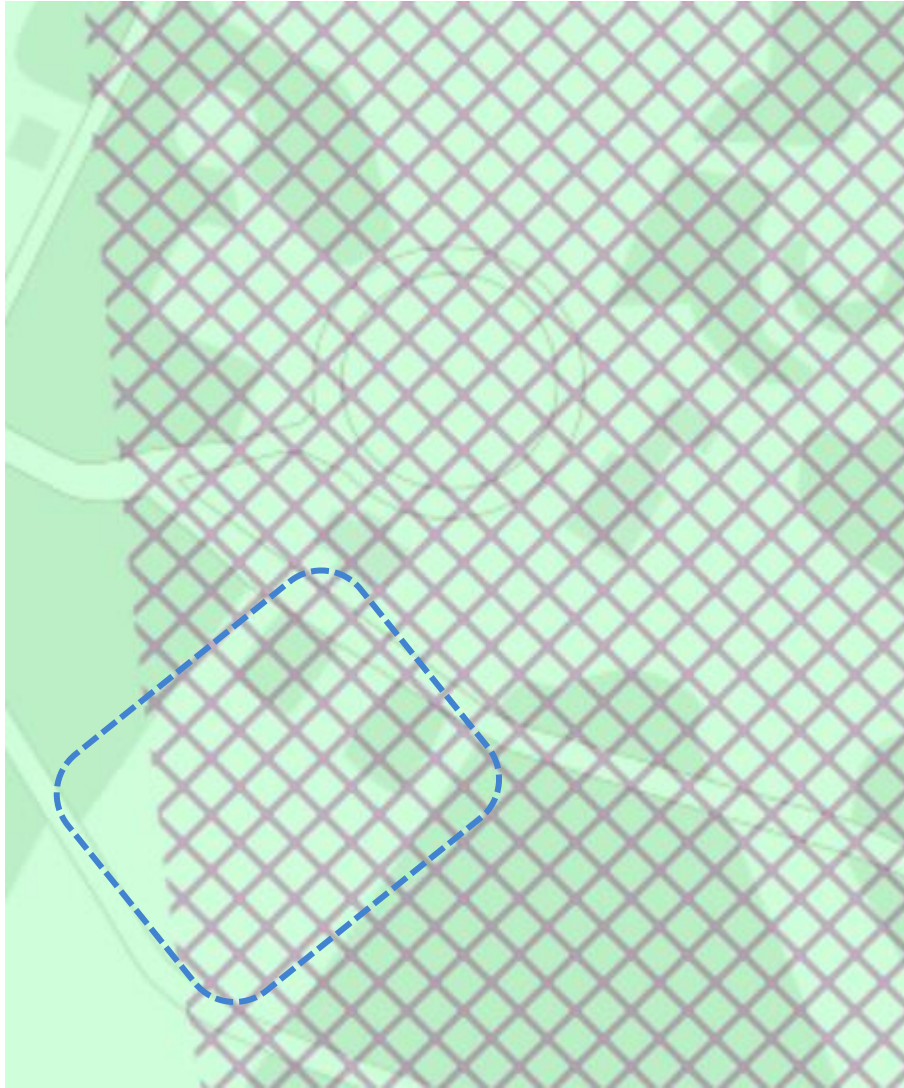
Vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan is een vergunning aangevraagd voor alleen het zonneveld. De urgentie voor het verduurzamen van het landgoed en de kostenbesparing die daaruit volgt is dermate urgent dat niet gewacht wordt op het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan.

Ruimtelijke motivering

Beleidskader

- **beleidskader zon op land** gemeente Rhenen
De aanleg van het zonneveld past binnen beleidskader zon op land gemeente Rhenen. Het zonneveld is nodig voor de verduurzaming en in stand houding van het rijksmonument het Kasteel.
- **Provinciale interim verordening**
Het perceel is in de interim Omgevingsverordening aangewezen als landelijk gebied en agrarisch NNN. In dit specifieke geval merken we de aanleg van de zonnepanelen niet aan als een stedelijke functie. Onder het begrip stedelijke functie vallen de functies die voor het grootste deel in, of in de onmiddellijke nabijheid van dorpen en steden (stedelijk gebied) liggen en verbonden zijn aan stap en dorp.

Het kasteel Prattenburg ligt in het landelijk gebied. Daarnaast gaat het om een specifieke kleine ontwikkeling enkel ten dienste van het kasteel. Hoewel het wordt genoemd onder de voorbeelden 'gebouwde voorzieningen voor energieproductie, gaan wij er hier vanuit dat het in die gevallen moet gaan om relatief grote zonnenvelden ten behoeve van grootschalig energieopwekkingen, de meesten zijn groter dan 10 ha. In dit geval gaat het om 0,3 ha.

*Afbeelding uitsnede provinciale Interim omgevingsverordening
Landelijk gebied en deels kernrandzone*

Begripsomschrijving provinciale verordening:

verstedelijking: de vestiging of uitbreiding van al bestaande stedelijke functies. Denk daarbij aan nieuwvestiging of de vergroting van de gebruiks-oppervlakte of bebouwingsmogelijkheden ten opzichte van het geldende bestemmingsplan;

stedelijke functie: functie die door de intensiteit van de bebouwing en gebruik, door afhankelijkheid van geconcentreerde infrastructuur en door de intensieve wisselwerking met andere functies primair is aangewezen op of verbonden is met aaneengesloten bebouwd gebied;

stedelijke functie: onder het begrip stedelijke functie vallen de functies die voor het grootste deel in, of in de onmiddellijke nabijheid van dorpen en steden (stedelijk gebied) liggen en verbonden zijn aan stap en dorp. Functies die traditioneel in het landelijk gebied thuishoren horen hier niet bij. De provincie beschouwt de infrastructuur, zowel wegen als leidingen, als een onlosmakelijk onderdeel van het gehele landelijke gebied. De definitie van het begrip stedelijke functie is van belang in verband met het verbod op verstedelijking zoals dat is opgenomen in Artikel 9.2 Verstedelijkingsverbod landelijk gebied en de uitzonderingen op dat verbod.

Onder stedelijke functie vallen onder meer:

- *woningen en woongebieden;*
- *niet-agrarische bedrijven en bedrijfsterreinen;*
- *stedelijke voorzieningen en kernrandactiviteiten;*
- *gebouwde voorzieningen voor energieproductie;*
- *recreatiewoningen en complexen voor verblijfsrecreatie;*

Onder verstedelijking vallen in ieder geval niet:

- *landbouw met de daarvoor noodzakelijke bebouwing op agrarische bouwvlakken;*
- *ondergeschikte nevenfuncties op agrarische bouwpercelen;*
- *bos en natuur;*
- *terreinen ingericht voor dagrecreatie en kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen, zoals picknickplaatsen en bebording;*

Landschappelijke inpassing

Zie bijlage 1: Landschappelijke inpassing van ca 300 m² zonnepanelen op het land.

Cultuurhistorie

- Het zonneveld is noodzakelijk voor het in standhouden van het rijksmonument, kasteel Prattenburg. RCE is akkoord.
- Integrale kwaliteitscommissie Rhenen is akkoord, zie bijlage.

Milieuaspecten:

- **Ecologie:**
Zie onderzoek Ecologisch onderzoek gebouwen kapschuur en zonnepanelen en rapportage quickscan Wet natuurbescherming Cuneraweg 420 te Rhenen. Bijlagen 1 en 2.
- **Geluid**
Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het aspect geluid vormt geen belemmering.
- **Luchtkwaliteit**
Het zonneveld die planologisch draagt volgens de Regeling (luchtkwaliteitseisen) niet in betekende mate bij aan de luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering.
- **Externe veiligheid**
Zonneveld kent geen externe veiligheidscontour. Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering.
- **Bodem**
Het zonneveld wordt door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Er zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde en wordt er geen grond afgevoerd. De realisatie van een zonnepark brengt niet direct risico's m.b.t. bodemvervuiling met zich mee.
- **Brandveiligheid**
Geen belemmeringen. Veiligheidsregio Utrecht is akkoord, zie bijlage.

Landschappelijke inpassing
van ca 300m² zonnepanelen op

FAMILIELANDGOED
PRATTENBURG

Inpassing zonne-energie op het landgoed Prattenburg Juni 2021

Opdrachtgever:
Dhr. H. Van Asch-Van Wijck
Cuneraweg 420 te Rhenen

Opsteller:
Ir. E.G.L de Kock
Landschapsarchitect
Spaarne 46 te Veenendaal
e. mail@ruimteatelier.nl
t- 06-30210159

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Landgoed Prattenburg – van historie naar nu	4
3. Huidige kenmerken en kwaliteiten	9
4. De ontwerpopgave en uitgangspunten	12
5. Visie en landschappelijke inpassing	13
Bronvermelding	15

1. Inleiding

De opdracht, die de familie altijd heeft gevoeld en nageleefd gaat over het goed verzorgen van een landgoed, het in stand houden, ontwikkelen en doorgeven aan nieuwe generaties. De binding met de plek is generatie overstijgend en kenmerkt zich door een dienstbare houding.

De samenwerking met vrijwilligers en openstellen van het bos met natuurlijke speel-elementen zijn voorbeelden van een dienstbare rol in deze tijd.

Om dit landgoed voor de toekomst te behouden, zijn aanpassingen nodig. Eén van deze aanpassingen, is het duurzaam opwekken van de energie van het hoofdhuis en het koetshuis.

Dit document geeft inzicht in de landschappelijke inpassing van de zonne-energie en maakt deel uit van de vergunningsaanvraag voor realisatie bij de gemeente Rhenen.

De zon scheen hier alle eeuwen, nu worden haar stralen opgevangen en gebruikt voor duurzaam woonplezier.

Ligging van Prattenburg in Veenendaal

2. Landgoed Prattenburg - van historie naar nu

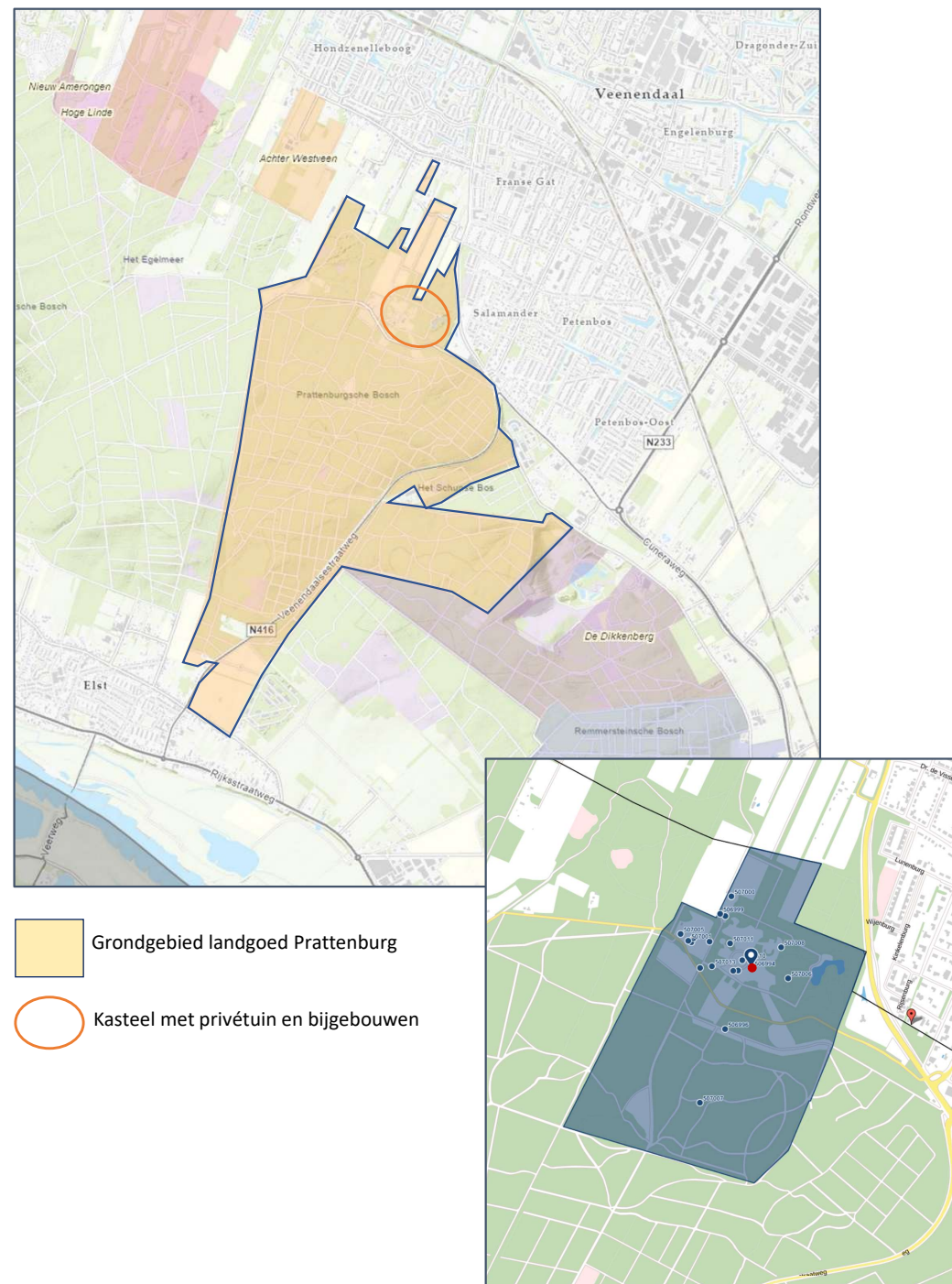
Het landgoed is sinds eind 17^e eeuw in het bezit van de familie Van Asch Van Wijck. Toentertijd was hier een hoofdhuis met boeren schuur ernaast. De schaapskooi op het landgoed verwijst naar de tijd dat hier een schaapskudde liep. Toentertijd lag het landgoed op de overgang van veen naar hogere zandrug met heidevelden. In de 19^e en begin 20^e eeuw is dit deel van de Heuvelrug bebost voor de houtproductie. Ook zijn er in de loop de tijd woningen gebouwd aan de Cuneraweg richting Amerongen. Deze zijn allen tot op de dag van vandaag bewoond. Het openbaar toegankelijke bos met statige lanen en kleinere paden over licht glooiend gebied, is voor de omgeving een zeer geliefd en veel gebruikt wandel- en fietsgebied.

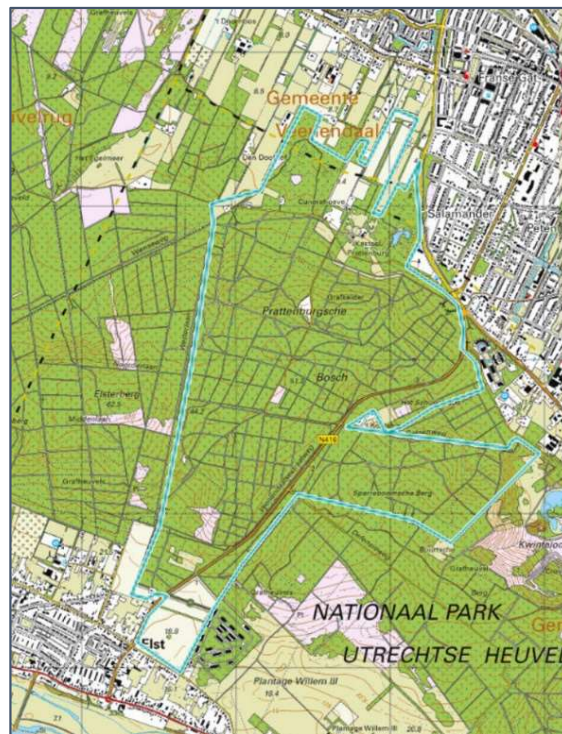
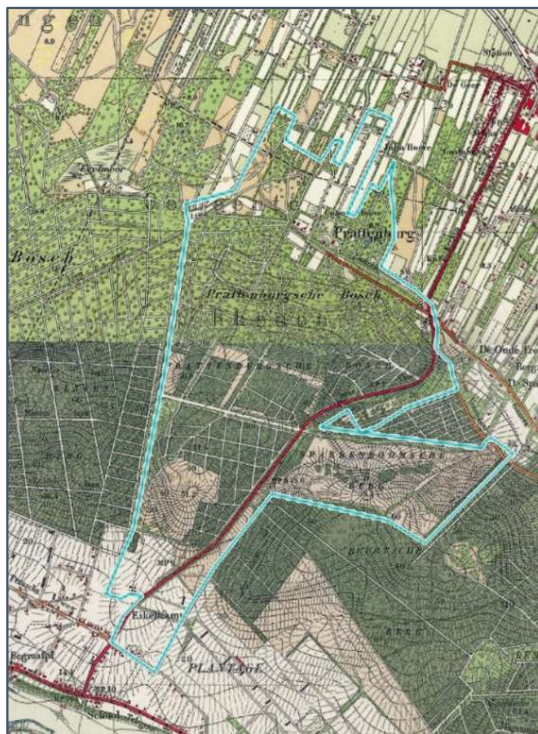
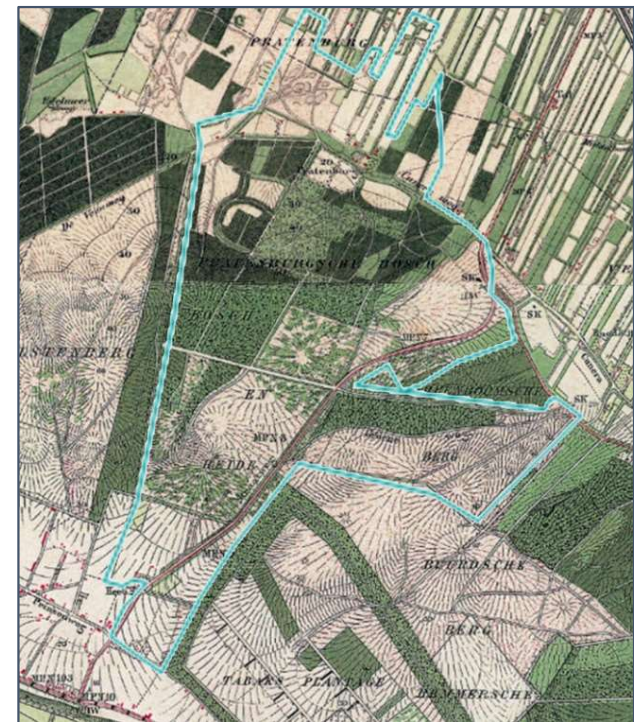
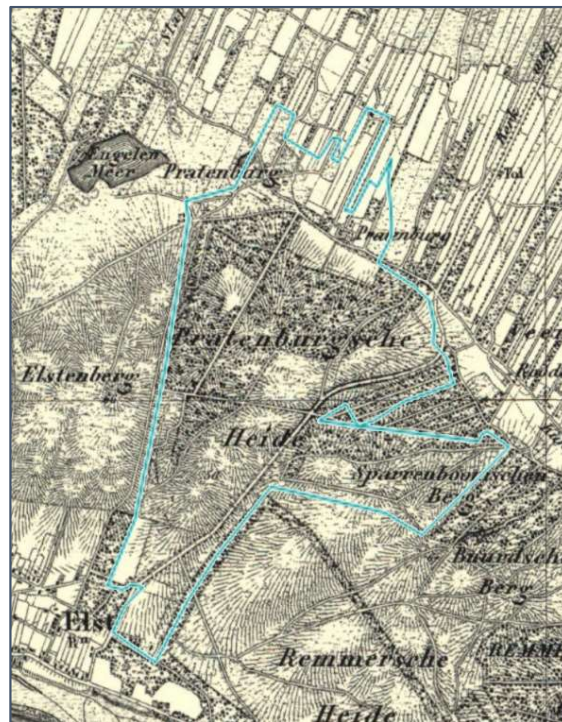
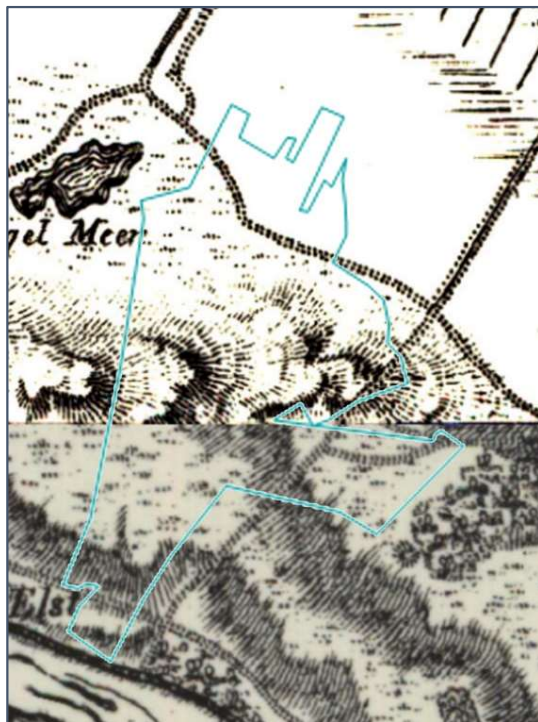
De familie leeft in de traditie van het zorgen voor het landgoed. Iedere generatie voelt zich verantwoordelijk voor het goed doorgeven van de plek aan de volgende generaties. Met in iedere periode haar eigen uitdagingen.

De energietransitie ontwikkelt zich ook in de historische landgoederen. En vraagt om een zorgvuldige inpassing.

Er is in dit landgoed onderscheid tussen het openbaar toegankelijke bos en de privé-omgeving. De initiatief waar dit plan over gaat, bevindt zich in de privé parkomgeving.

De kaart rechtsonder geeft de omvang van het Rijksbeschermd gebied met gebouwen en objecten weer. De rode stip is de locatie van het kasteel met daarom heen een aantal gebouwen zoals het Koetshuis, schaapskooi, voormalige zondagsschool en woongebouwen.

Ontwikkeling van het landschap door de eeuwen heen. Van onontgonnen heidegebied en veenlandschap naar een rijk bebost gebied.

Van linksboven naar rechtsonder:

1. 1750
2. 1850 – Prattenburg zichtbaar op kaart
3. 1900
4. 1950
5. 2020

Het (privé) park rondom het kasteel is vormgegeven als typisch Engels landschapspark. Kenmerkend voor de parkomgeving zijn de organische vormen, bomen- en heestergroepen en kronkelende paden. De tuin kent veel ronde vormen in de plattegrond. Deze kenmerken zorgen tijdens een wandeling voor veel verschillende zichtlijnen en beleving van het park. Als reactie op de strakke, symmetrische Franse tuinen, was dit een uiting van de mens in zijn relatie tot de natuur. Op onderstaande tijdlijn zijn de verschillende ontwikkelfasen te zien.

1474

Akte 'Een bouwinge mit den getymer huijsinge... geheyten Prattenborch'

1694

Landgoed in bezit van familie Van Asch Van Wijck met laanaanleg in het Prattenburgse Bos. De basis van het landgoed met rechthoekige basisstructuur. Deze basis zal in latere fasen worden uitgebreid.

1887-88

Nieuw kasteel door architect Wentink en 'Engelse werk' in parkomgeving tegen de helling van de Utrechtse Heuvelrug

1896

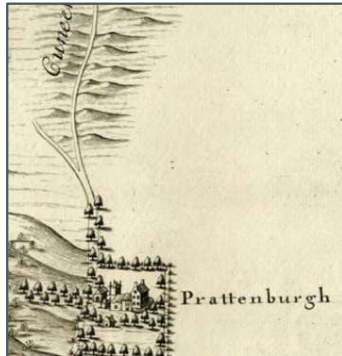
Park rondom kasteel in Engelse landschapstijl door Otto Schultz. De basis blijft rechthoekig, met daarbinnen de meer organische vormgeving.

1901

Vijverpartij en paden toegevoegd door Copijn en ligt aan we oostkant van het ontwerp van Otto Schultz.

1921

Extra heestergroepen toegevoegd door Leonard Springer

1956

Verbouwing en modernisering kasteel. Tijdens WOII is huidige nieuwe entree en routing richting kasteel aangelegd. Dit zorgde voor doorsnijding van een aantal structuren, waaronder de open kamer waar nu de zonne-energie ingepast wordt.

1975

Aanpassingen in de padenstructuur en nieuwe plantgroepen door Mien Ruys.

1984

Revitalisering van de aanleg door Vicky van Asch van Wijck met aantal deskundige landschapsarchitecten (Wirtz o..a.) om oude grandeur te herstellen. Verder ook hedendaagse toevoegingen met eigentijdse kunstwerken.

Vanaf 2020

Toekomstbestendig maken van bedrijfsvoering, panden en beheer. Onderdeel is eigen energie opwek.

Volgende generaties

Samenvattend:

Fase 1: raster rechthoekige lanenstructuur (witte kader)

Fase 2: Engelse Werk tegen helling (binnen groene kader – Rijksbeschermd)

Fase 3: Otto Schultz met aanleg binnen de laanstructuur (blauwe kader). Deze had wel een verbindingen met grotere geheel: een vista vanuit huis over grote gazon richting helling. Een Vista op Veenendaalse deel en een vista naar Cunerahoeve.

Fase 4: Landschapsvijver Copijn 1901

Fase 5: WOII ingrepen door structuur (asfaltweg, later nieuwe oprijlaan)

Fase 6: 1956 nieuwe rotonde voor huis als nieuwe routing, ook verplaatsing entree huis van toren naar westzijde.

Fase 7: Vicky van Asch van Wijck ontwikkelt vanaf ca 1984 de visie op de aanleg zoals het nu is.

Met in het licht gekleurde vlak, de kamer die we nu onderzoeken voor de landschappelijke inpassing van zonne-energie.

Al deze fasen zijn doorontwikkelingen geweest op een sterke basis. Met respect voor het voorgaande, zijn nieuwe ontwikkelingen vormgegeven. De onderdelen zijn door de eeuwen heen één geheel gebleven.

Luchtfoto anno 2021

3. Huidige kenmerken en kwaliteiten

Het veld licht buiten de oorspronkelijke historische tuin. Het is een ruime kamer aan drie zijden omsloten door gemengd bos dat tot nu toe geclassificeerd is als 'bouwland'. Deze voormalige akker, die sinds 1956 doorkruist is door de Cuneraweg, is één van de lange akkers op het landgoed.

In de huidige situatie is het een extensief gemaaid kruidenrijk gazon. Qua ligging, ten zuidwesten van het koetshuis, is het in de beleving en gebruik een duidelijk op zichzelf staande landschapskamer.

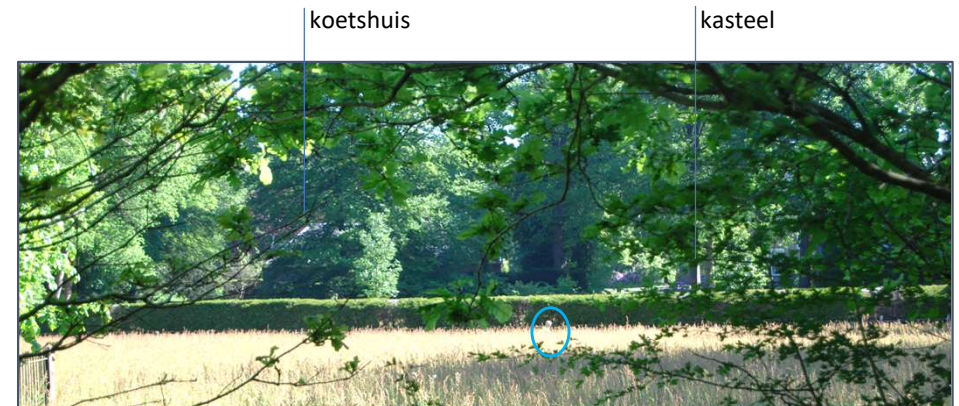
Aan de noordoostzijde vinden we één fysieke entree en een doorkijk vanaf het kasteel. De zuidwestzijde, tevens grens met de openbare weg en publiek toegankelijk Prattenburgs bos, is omsloten door een twee meter hoge, wintergroene haag. Zicht vanaf deze openbare weg (langzaam verkeer en bestemmingsverkeer) is enkel mogelijk, met enige moeite, vanaf de west hoek.

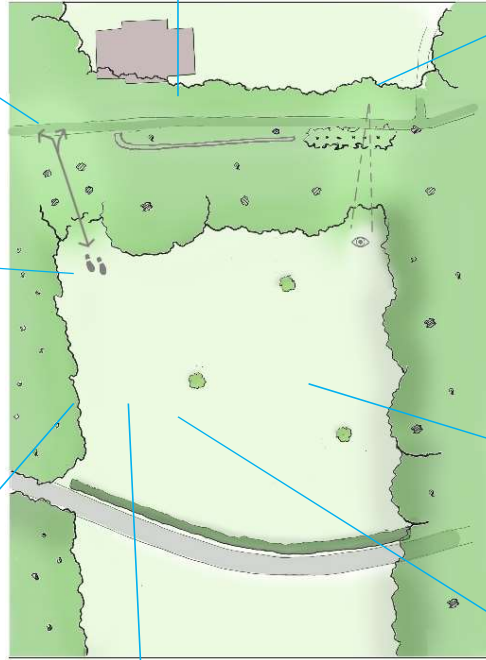
Op dit veld staan drie speciale aangeplante bomen met de namen van kleinkinderen erbij. Deze bomen blijven uiteraard staan en zijn in het ontwerp mede richtinggevend.

In de beleving en het gebruik, is het een omsloten kamer met een beperkte notie van het van oorsprong doorlopen van de kamer aan de andere kant van de Cuneraweg. Vanaf het pad bij het Koetshuis, passeer je deze plek richting kasteel en vervolg je je route. Er loopt geen pad door dit veld. Vanaf de begane grond in het kasteel, is er geen zicht op dit veld. Vanaf de eerste verdieping deels wel. Dit is tevens leefruimte van de bewoners en belangrijk mee te nemen in het ontwerp.

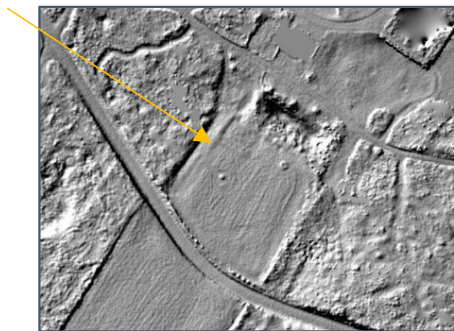
Vanaf een hoger gelegen wandelpad in het Engelse Werk (nr 1 op bovenstaande kaart) is er geen zicht op het veld. Het pad ligt ca 4 meter hoger. Wel zijn, met enige moeite, delen van het Koetshuis en Kasteel door de bosschages te zien. In de blauwe cirkel loopt een wandelaar langs. De maat van de wintergroene haag is zo goed te zien.

Toelichting op de foto's

1. Met de rug naar het veld, laat deze foto de fysieke toegang tot het veld te zien. Op de achtergrond staat de wintergroene haag.
2. Vanaf het pad dat voor het koetshuis loopt, staat een ca 3 meter hoge wintergroene, strak geschoren haag. In deze lijn bevinden zich enkele kunstwerken.
3. Op deze plek is er een half transparante doorkijk over het veld naar het Prattenburgse bos. Een kunstwerk van 5 vliegende ganzen staat markant op de grens. Daarvoor is duidelijk een laagte te zien, die goed zichtbaar is op de hoogtekaart.

4. Zicht op het koetshuis vanaf het veld met rechts de imposante beuken.
5. Zicht op het veld met achter de bomen het kasteel. Deze wand met majestueuze bomen is een prachtig beeld. Rechts op de foto is één van de drie bomen te zien, met de naam van één van de kleinkinderen.
6. Beeld van de onder beplanting in de randen.
7. Speels gemaaid pad in een extensief beheerd, kruidenrijk gazon. Ook hier is er zicht op één van de drie bomen van één van de kleinkinderen.
8. Zicht op het veld met aan de Cuneraweg grenzende wintergroene haag.

De volgende uitgangspunten voor het bereiken van de gewenste ruimtelijke kwaliteit, bepalen voor een groot deel het ontwerp:

- Beperken van de zichtbaarheid van de panelen vanaf het pad en (de eerste verdieping van) het kasteel tot het minimum beperken.
- De standplaats van de drie bomen met de namen van de kleinkinderen en daarmee de schaduwwerking.
- Het behoud van de beleefbaarheid van de bosranden met majestueuze bomen (gazon, ondergroei en boomkronen)
- De ligging ten opzichte van de zon en daarmee de oriëntatie van de panelen.
- De hoeveelheid panelen (ca 180)
- Parkeergelegenheid, enkele keren per jaar
- Het ondersteunen van de biodiversiteit
- 'De Advieslijn zonnepanelen op historische landgoederen': zonnepanelen worden niet zichtbaar geplaatst op hoofdgebouwen en in zichtlijnen van het ensemble, maar bij voorkeur op een ondergeschikte locatie die niet goed zichtbaar is vanuit de parkaanleg en daarmee geen visuele verstoring oplevert. De zonnepanelen zijn ten dienste van het landgoed zelf en er wordt geen cultuurhistorisch waardevol groen gekapt om de bezonning te verbeteren.

4. De ontwerpopgave en uitgangspunten

Landschappelijke inpassing

De inpassing van zonnepanelen in een cultuurhistorisch waardevolle tuinomgeving is een zorgvuldige opgave. Een nu nog locatievreemde en industrieel ogende installatie, gaat op het eerste oog en zoals we deze parken tot nu toe ervaren en waarderen, niet goed samen. En toch, juist dit contrast én de realiteit van de energietransitie, is de opdracht voor een locatie-unieke inpassing, die recht doet aan de omgeving. In de uitwerking is speciale aandacht voor het ondersteunen van de biodiversiteit. De essentie van de ontwerpopgave is vormgeven van de relatie tussen de organische en natuurlijke parkvormgeving en de industriële vormgeving van de panelen tot een fraaie eenheid die logisch oogt én bijdraagt aan de verduurzaming van deze plek.

Binnen de opgave werken we met de volgende uitgangspunten:

Onderbouwing van de locatiekeuze

De opgewekte energie is primair bestemd voor het koetshuis en het kasteel. De nabijheid van de panelen ten opzichte van de twee gebouwen is gewenst.

De locatie is geschikt voor een goede opstelling ten opzichte van de zon. En er hoeft geen waardevol groen gekapt te worden.

Een mooi detail is de recent aangeplante bomen met de namen van drie kleinkinderen. Het oog op de toekomst is op subtiële manier al gemarkeerd.

Deze locatie, binnen de hekken, is bovendien al beschermd en beveiligd. Extra maatregelen zijn daarom niet nodig.

Omvang en opstelling van de energie opwek

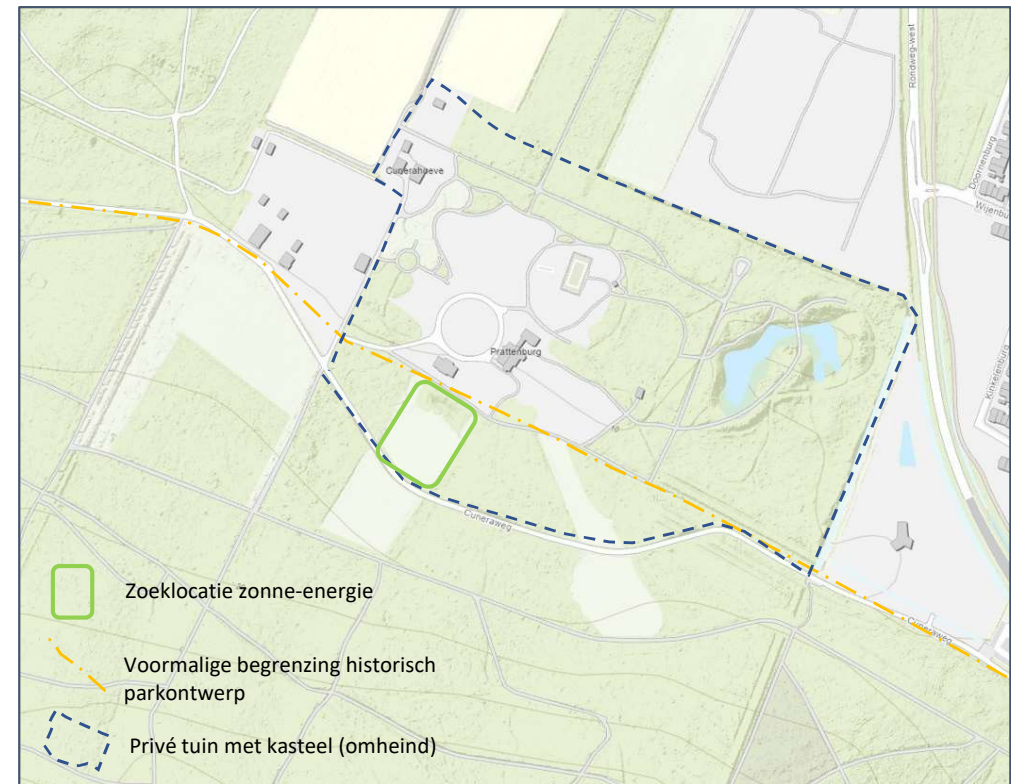
Uit de berekeningen is gebleken, dat ca 180 panelen voldoende is voor de energievraag. Dit gaat over ca 4500 kWh opwek per jaar.

Zoals we er nu naar kijken, staan deze installaties er ca 25 jaar, voordat ze vervangen worden door mogelijk meer efficiënte panelen of andere oplossingen.

De opstelling is zoveel mogelijk zuid georiënteerd. Een buiging richting zuidoost en zuidwest is wenselijk, omdat de opwek dan beter verdeeld over de dag wordt opgewekt. Het veld zelf is richting het westen georiënteerd. De hellingshoek is met deze oriëntatie idealiter ca 30 graden. Kijken we naar de combinatie licht, infiltratie en hoogte/zichtbaarheid van de panelen, kiezen we voor een hellingshoek van 25 graden en een hoogte boven maaiveld op het laagste punt van een halve meter.

Toekomstig gebruik

De locatie moet bovendien geschikt blijven als extra parkeerruimte. De zonnepanelen moeten dit niet belemmeren.

5. Visie en landschappelijke Inpassing

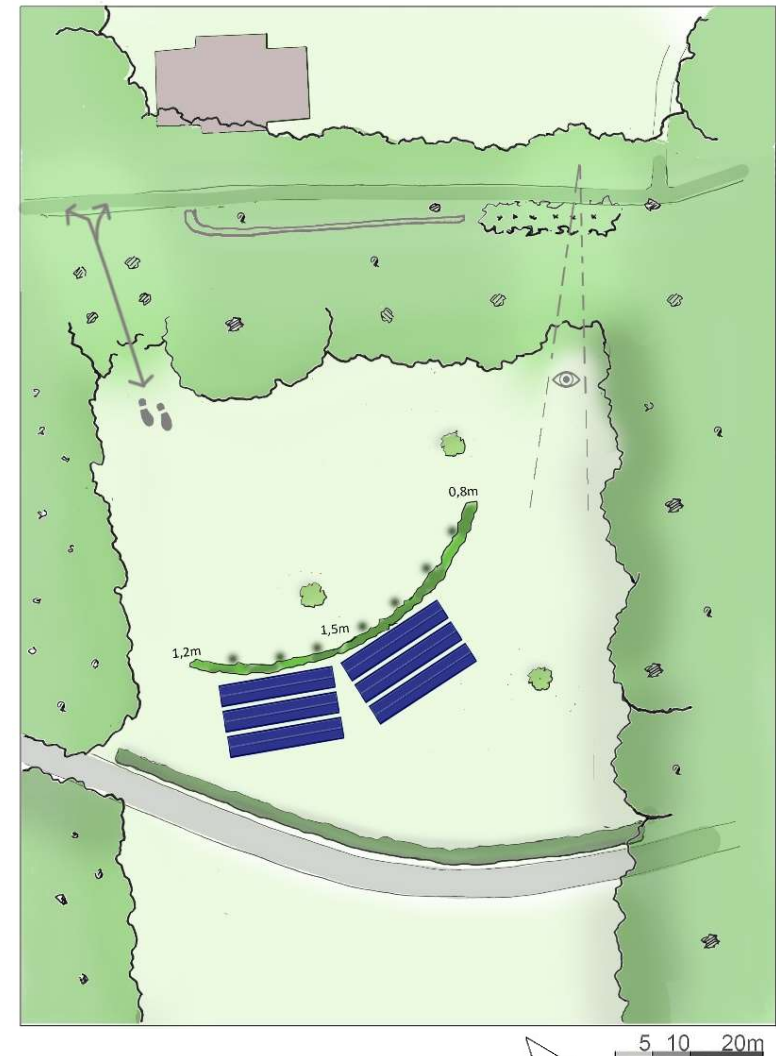
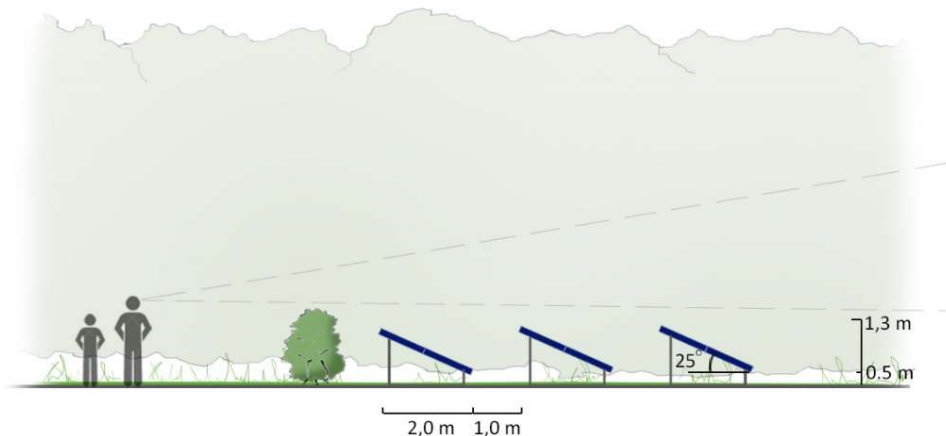
De visie voor deze opgave is, aanvullende op de ruimtelijke uitgangspunten, het zoeken naar het logisch samengaan van een natuurlijke parkomgeving met organische overgangen en de industriële uitstraling van de zonnepanelen.

Het ontwerp zoals hiernaast is afgebeeld, is een ensemble van twee keer drie banen met zonnepanelen en een rond lopende, gemengde haag als achterwand van de panelen.

Deze ronde vorm is een architectonische toevoeging in de landschapskamer, die verder in tact blijft. Dit sluit goed aan bij de visie van Vicky van Asch van Wijck, die het park sinds 1984 met kunst- en architectonische elementen heeft verrijkt.

Naar buiten toe, loopt de haag iets af om een meer geleidelijke overgang met de omgeving te creëren. Aan de zichtkant van de haag, vanaf het Koetshuis gezien, komt een 7 tal lagere sierbeplanting, om de grote lengte van de haag visueel te breken. De zichtlijn vanaf het kasteel op het achter lichtende bos blijft zo veel mogelijk in tact.

De zonnepanelen worden in twee keer drie banen uitgevoerd (zie de doorsnede hieronder). Eén baan heeft 30 (2x15) panelen. Hierdoor blijven ze relatief laag en kunnen we ruimte maken tussen de banen. Dit zorgt voor enig licht en water op de grond. Bovendien voorkomt dit een te groot oppervlakte aan aaneengesloten glas. De twee delen worden iets van elkaar gedraaid. Dit vanwege het draaien van de zon en daarmee meer efficiënt opwekken van de energie in relatie tot de hellingshoek. Bovendien zorgt dit voor een meer logische eenheid met de rond lopende haag.

Legenda

	Gemengd bos		Wintergroene haag als grens met openbaar pad
	Gazon		Gemengde haag
	Koetshuis		Zonnepanelen

De gemengde haag bestaat uit een aantal soorten, deels wintergroen. De inheemse soorten zijn expliciet gekozen vanwege nectar en zaden voor de insecten en vogels.

Mahonie - *Berberis aquifolium*

Bloeitijd: Februari - Mei

Wintergroen

Sneeuwbal – *Viburnum tinus*

Bloeitijd: Januari, februari, maart -

Wintergroen

Egelantier - *Rosa rubiginosa*

Bloeitijd: Juli-Augustus

Hartlely – *Hosta helicon*

Bloeitijd: Juli-Augustus

In de volgende fase wordt een beplantings- en beheerplan opgesteld en worden de technische specificaties van de zonne-panelen uitgewerkt.

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

CUNERAWEG 420

TE RHENEN

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Cuneraweg 420 te Rhenen

Opdrachtgever	Eelerwoude Postbus 53 7470 AB Goor
Rapportnummer	15576.001
Versienummer	D3
Status	Eindrapportage
Datum	15 september 2022

Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
------------------	--

Opsteller De heer C.C. Slemmer, BSc

Paraaf

Kwaliteitscontrole De heer ing. E.R. Witter

Paraaf

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	10
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	5.5 Ongewervelden	13
	5.6 Vaatplanten	14
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	15
	6.1 Algemene broedvogels	15
	6.2 Overige soort(groep)en	15
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	16
	7.1 Natura 2000	16
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	17
8	HOUTOPSTANDEN	19
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	20

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Eelerwoude opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Cuneraweg 420 te Rhenen.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herbestemming en verduurzaming van landgoed Prattenburg.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

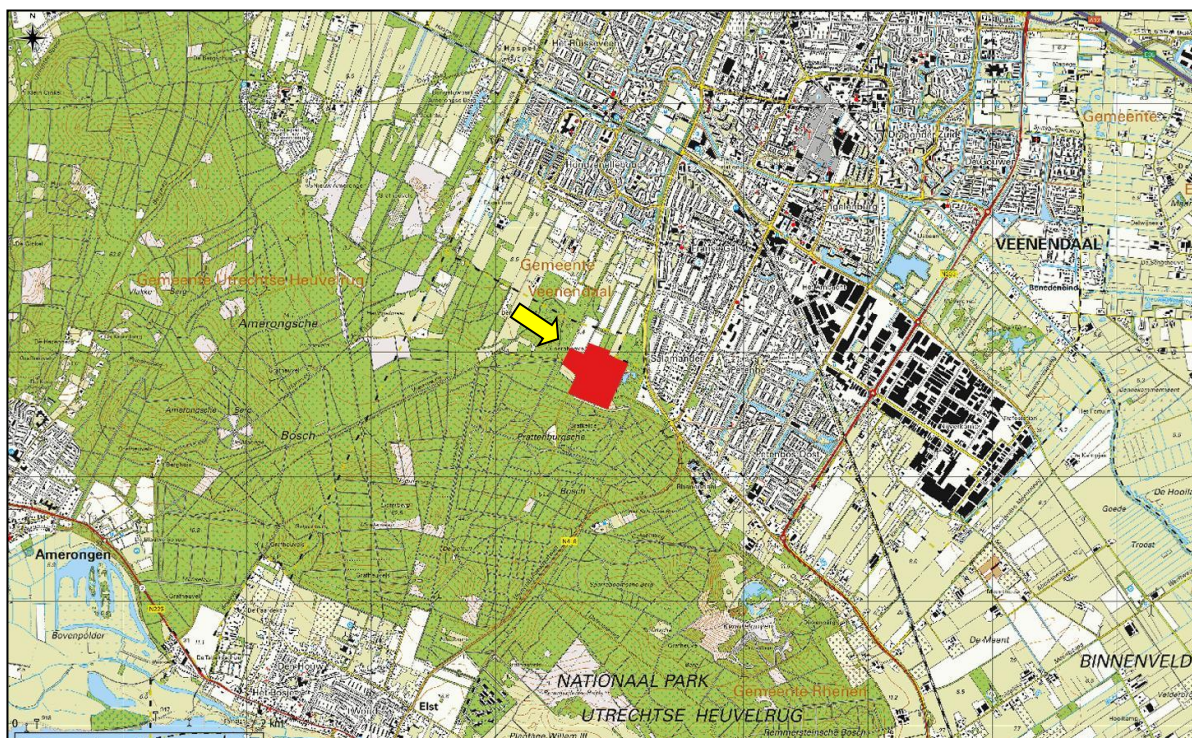
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 15 hectare) ligt aan de Cuneraweg 420, circa 6,3 kilometer ten noordoosten van de kern van Rhenen.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 164.795$, $Y = 446.800$. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een deel van Landgoed Prattenburg met twee Rijksmonumenten (voormalige schapenschuur en zondagsschool). De schapenschuur is voorzien van een zadeldak gedekt met dakpannen. Onder de dakpannen ligt een rieten spreij, maar er is geen dakbeschot aanwezig. De schuur is gedeeltelijk voorzien van een zolder. De zondagsschool is voorzien van een rieten dak. Beide gebouwen worden op dit moment niet meer gebruikt voor hun oorspronkelijke bestemming als schapenschuur en zondagsschool maar worden nu gebruikt als opslag.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Zondagschool.

Figuur 4. Zondagsschool met rieten kap.

Figuur 5. Locatie voor realisatie van zonnepanelen.

Figuur 6. Schapenshuur.

Figuur 7. Schapenshuur met pannendak en sering op de voorgrond.

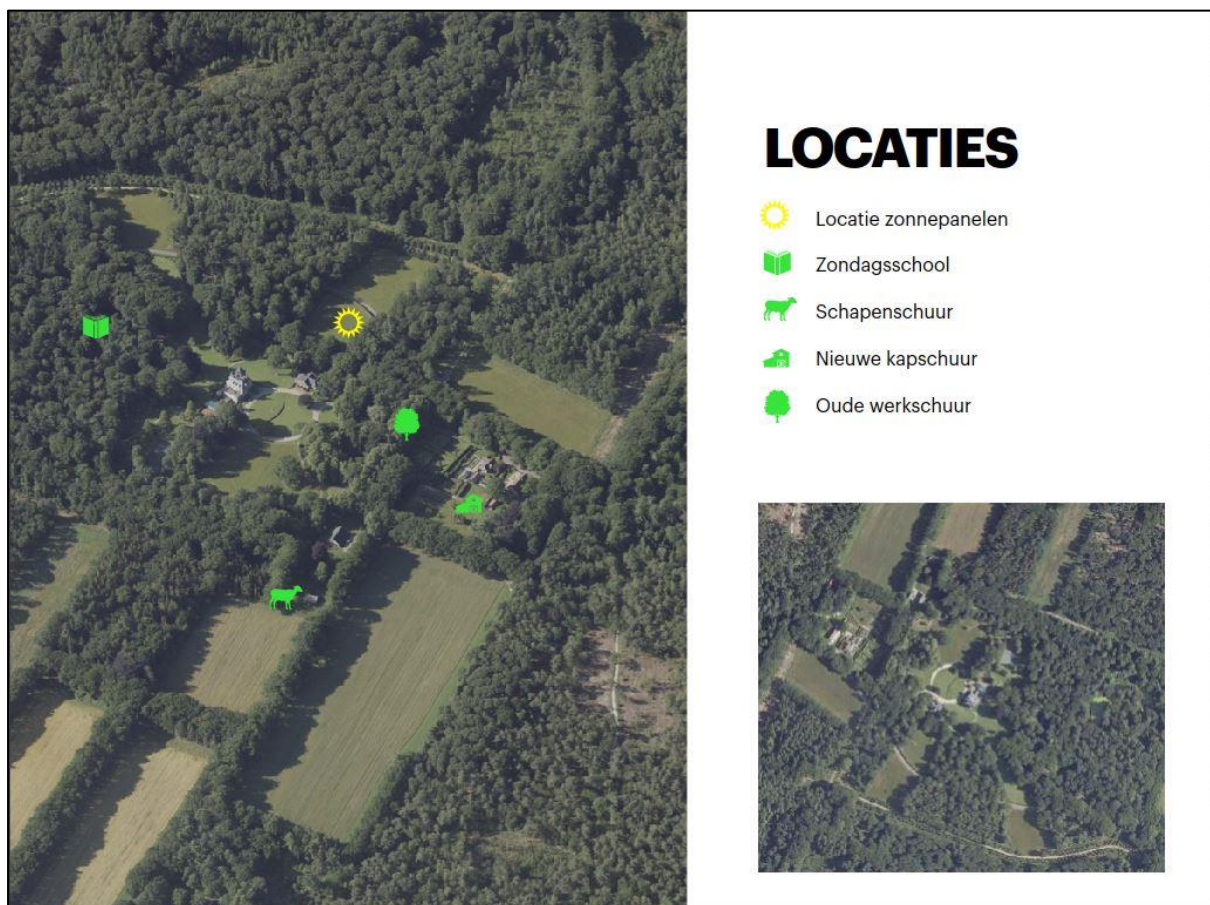

Figuur 8. Locatie voor de bouw van een nieuwe kapschuur.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om drie plannen uit te voeren voor (verdere) verduurzaming en herbestemming van Landgoed Prattenburg, met zijn monumentale parkaanleg (monumentnummer 506996) en de verschillende gebouwen daarin:

1. Herbestemming van 2 rijksmonumenten op Prattenburg: de voormalige Schapenschuur en de Zondagsschool (monumentnummers 507000 en 507006). Gedacht wordt aan een passende functie in de vorm van erfgoedlogies;
2. Het realiseren van circa 300 m² zonnepanelen in de parkaanleg voor de verduurzaming van het kasteel en koetshuis (monumentnummers 506994 en 506997).
3. Rondom de zonnepanelen wordt maximaal 2 keer per week door maximaal 40 auto's geparkeerd op het gazon ten behoeve van de natuurbegravenissen op het landgoed voor maximaal een uur, naast het gebruik van een andere, bestaande, parkeerplaats. De totale belasting van het gazon betreft +-750m² voor veertig auto's. Dit is een oppervlakte inclusief routing. De effecten van de natuurbegraafplaats zijn beschreven in rapport 12319.001 versie D6. Hiervoor worden geen parkeervoorzieningen aangelegd;
4. De bouw van een nieuwe kapschuur van 150 m² met zonnepanelen voor het landgoedbedrijf in de voormalige boomkwekerij van het landgoed. Deze zonnepanelen dragen tevens bij aan de verduurzaming van de rijksmonumenten Cuneraweg 426 (tuinmanswoning) en de oude werkschuur (monumentnummers 506995 en 507004).

Figuur 9. Ligging van de planlocaties.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 6 april 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. De schapenschuur is met behulp van een zaklantaarn inpandig geïnspecteerd, de zondagschool is niet inpandig geïnspecteerd.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Utrecht opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het buitengebied kunnen dit zijn: huismus, buizerd, havik, wespendif, ransuil, roek en sperwer.

Huisumus

De schapenschuur is voorzien van een pannendak gedekt met dakpannen. Onder de dakpannen ligt een rieten spreij, maar er is geen dakbeschot aanwezig. De ruimtes onder de dakpannen zijn daarom ongeschikt voor huismussen om er te kunnen broeden. Er zijn dan ook geen nesten aangetroffen onder de eerste rij dakpannen gedurende het veldbezoek. Ook de zondagschool is ongeschikt voor de huismus om er in te broeden. De bebouwing is voorzien van een rieten kap waar het aan geschikte nestruimtes voor de soort ontbreekt.

Buizerd, havik, wespendif, ransuil, roek en sperwer

De buizerd, havik, wespendif, ransuil, roek en sperwer komen als broedvogel voor in de omgeving van het plangebied. Op de planlocaties zijn echter geen nesten van roek of roofvogels waargenomen. Voor de voorgenomen plannen zullen ook geen bomen gekapt worden. De zonnepanelen en de kapschuur worden op het bestaande gazon gerealiseerd en de werkzaamheden aan de bebouwing vinden alleen inpandig plaats.

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Gedurende het veldbezoek zijn diverse holenbroeders als mezen en spechten waargenomen. Ook is er een bosuilenkast in de nabijheid van de te realiseren zonnepanelen aanwezig. Er worden echter geen nesten van broedvogels, waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, aangetast. De zonnepanelen en de nieuwe kapschuur worden op het huidige gazon gerealiseerd waarvoor geen bomen gekapt hoeven te worden en de werkzaamheden aan de schapenschuur en de zondagschool vinden alleen inpandig plaats. Negatieve gevolgen voor holenbroeders of makers van grote nesten zijn daarom niet aan de orde.

5.1.2 Overige broedvogels

De beplanting en hagen rondom de planlocaties op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals houtduif, merel en roodborst. In de bomen rondom de planlocaties is ook een verlaten houtduifnest waargenomen en in de hazelaarhaag nabij de locatie van de nieuwe kap-schuur werd een roodborst waargenomen (zie figuur 10 en 11). Voor de voorgenomen plannen wordt in principe geen groen verwijderd. Wanneer onverhoopt toch groen verwijderd dient te worden is over-treding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 10. Verlaten houtduifnest in zomereik.

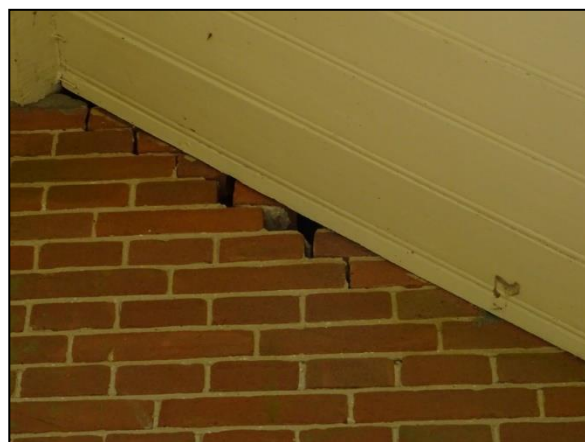
Figuur 11. Roodborst in hazelaar haag.

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De zondagschool is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege de aanwezigheid van kieren in de overgang van de gevel naar het overstek (figuur 12). Uit het veldbezoek werd niet duidelijk of de openingen doorliepen naar een geschikte ruimte waar vleermuizen in kunnen verblijven. De bebouwing heeft vermoedelijk geen spouwmuur zodat het gebouw niet geschikt is om te overwinteren of als kraamverblijfplaats. Wanneer deze openingen doorlopen naar een geschikte ruimte is deze geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf en als paarverblijfplaats. De voorgenomen werkzaamheden vinden echter alleen inpandig plaats. Er is daarom geen sprake van

Figuur 12. Scheuren en kieren in gevel van zondagschool.

overtreding van de Wet natuurbescherming. Een mogelijke functie voor vleermuizen in de bebouwing blijft in de toekomst als gevolg van de in pandige werkzaamheden behouden onder voorwaarde dat de openingen gehandhaafd blijven.

De schapenschuur op de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen spouwmuuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder ontbreekt het in de bebouwing aan dakbeschot waarmee geschikte ruimtes onder de dakpannen niet aanwezig zijn. Ook de binnenzijde van de schuur is ongeschikt voor soorten als de gewone grootoorvleermuis vanwege tocht in de schuur. De schapenschuur is niet geïsoleerd en vanwege de vele openingen en kieren heeft de binnenzijde van de schuur geen geschikt microklimaat voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Rondom de planlocatie zijn diverse geschikte bomen met holtes en bebouwing met openingen aanwezig die voor vleermuizen kunnen dienen als vaste rust- of voortplantingsplaats. Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing en deze bomen in de omgeving echter niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden. Voor de voorgenomen plannen worden geen bomen gekapt of lichtbronnen geplaatst richting het bos waarmee vleermuizen verstoord kunnen worden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis of franjestaart om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Er worden geen bomen gekapt en er worden geen lichtbronnen richting het bos geplaatst.

Vliegroutes

Op het landgoed zijn tal van lijnvormige elementen aanwezig zoals een beukenlaan ten oosten van de schapenschuur (figuur 13). Met de voorgenomen plannen worden echter geen bomen gekapt en het park wordt niet dusdanig ingericht dat lijnvormige elementen verloren gaan. Verstoring of aantasting van een vliegroute van vleermuizen is daarom niet aan de orde.

Figuur 13. Beukenlaan.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: eekhoorn, das, wezel en bunzing.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen in de directe nabijheid van de planlocaties op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen en er worden geen bomen gekapt waarmee overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie bestaande uit gazon en bebouwing is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Tevens zijn er geen graafputjes in het gazon waargenomen. De das maakt mogelijk wel gebruik van het landgoed als leefgebied, echter maakt het plangebied geen onderdeel uit van het leefgebied van de das. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Bunzing, wezel en hermelijn.

De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de nabijheid van de onderzoekslocatie. Op het plangebied zijn tal van geschikte foerageer- en schuillocaties aanwezig en er zijn goede lijnvormige elementen die de foerageergebieden met de vaste rust- of voortplantingsplaatsen verbinden. Echter zal door de voorgenomen ingreep geen sprake zijn van aantasting van lijnvormige elementen, schuillocaties en foerageergebieden. Er wordt geen groen gekapt waarmee overtreding van beschermde functies voor kleine marterachtigen is uit te sluiten. Bij de schapenschuur ontbreekt het aan een goede verbinding zoals groene elementen om marters aan te trekken om in de schuur te huisvesten. Tevens zijn er geen sporen van marters waargenomen in de schuur.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, konijn en rosse woelmuis. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingrepen echter niet aangetast. De werkzaamheden aan de bebouwing vinden inpandig plaats en de realisatie van de zonnepanelen en de nieuwe kapschuur vindt plaats op een gazon dat ongeschikt is als verblijfplaats voor zoogdieren.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: ringslang, zandhagedis en levendbarende hagedis.

Het is goed mogelijk dat er reptielen voorkomen op het Landgoed Prattenburg. Er zijn op het landgoed geschikte foerageer- en schuillocaties aanwezig voor hagedissen en de ringslang. Door de voorgenomen werkzaamheden worden echter geen verblijfplaatsen of foerageerplekken van reptielen aangetast. De werkzaamheden aan de bebouwing vinden inpandig plaats en de realisatie van de zonnepanelen en de nieuwe kapschuur vindt plaats op een gazon dat ongeschikt is als verblijfplaats voor reptielen.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, poelkikker en bruine kikker.

Op de planlocaties ontbreekt het aan poelen of stilstaand water waarmee het voorkomen van de rugstreeppad en de poelkikker op voorhand kan worden uitgesloten. Het is wellicht wel mogelijk dat deze beschermde amfibieën elders op het landgoed voorkomen. Echter hebben de voorgenomen plannen geen betrekking op het overige deel van het landgoed. Verder vormt het landgoed geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. Op het landgoed kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Door de voorgenomen werkzaamheden worden echter geen verblijfplaatsen of foerageerplekken van amfibieën aangetast. De realisatie van de zonnepanelen en de nieuwe kapschuur vindt plaats op een gazon dat ongeschikt is als verblijfplaats voor amfibieën en de werkzaamheden aan de bebouwing vinden inpandig plaats.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de planlocaties kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. De werkzaamheden aan de bebouwing vinden inpandig plaats en de realisatie van zonnepanelen en kapschuur op een kort gemaaid gazon. Dit biedt geen geschikt habitat voor streng beschermde libellen.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie bestaande uit gazon en bebouwing geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de planlocaties geheel bestaan uit bebouwing en kort gemaaid gazon, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Algemene broedvogels

In principe wordt er geen groen verwijderd voor de voorgenomen plannen. Wanneer er echter toch een haag verwijderd moet worden kunnen nesten van broedvogels worden verwijderd. Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren.

6.2 Overige soort(groep)en

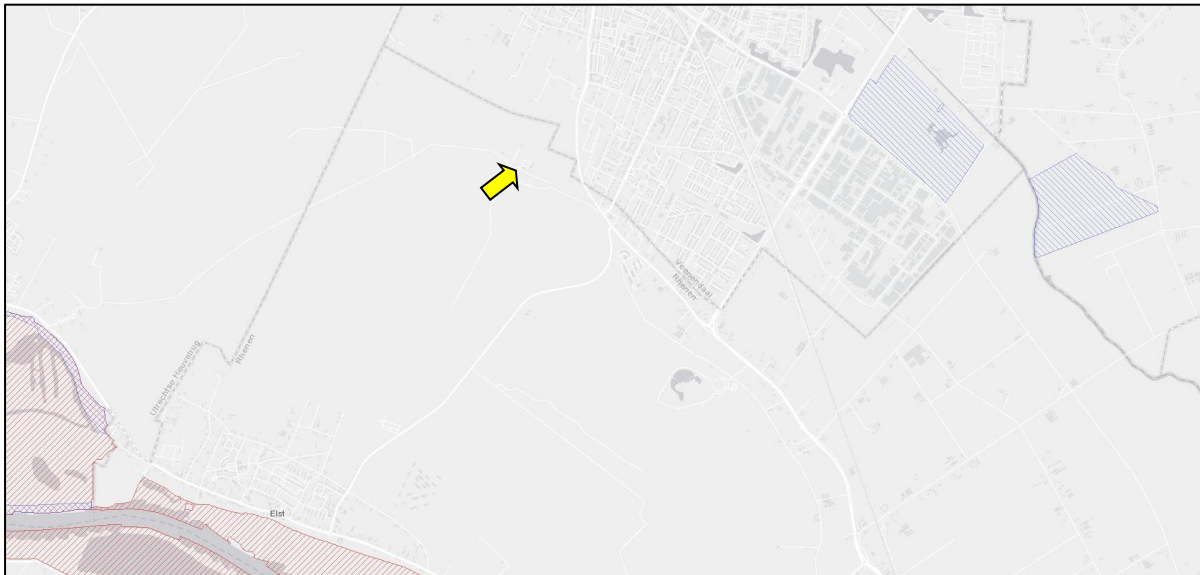
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Binnenveld, bevindt zich op circa 2,7 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 14).

Figuur 14. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenames van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 2,7$ km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (verduurzamingsmaatregelen en herbestemming) niet te verwachten. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt deel uit van het Natuurnetwerk. In figuur 15 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) weergegeven.

Figuur 15. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is planologisch beschermd. Dit betekent dat de provincie Utrecht nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN niet toestaat.

In artikel 6.3 van de Interim Omgevingsverordening van de provincie Utrecht (10 maart 2021) is het volgende vastgelegd over nieuwe bestemmingen binnen het Natuurnetwerk Nederland:

1. *Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen het Natuurnetwerk Nederland bevat geen nieuwe bestemmingen en regels die ruimtelijke ontwikkelingen toestaan die nadelige gevolgen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in bijlage 10 Wezenlijke kenmerken en waarden van deze verordening, of die kunnen leiden tot een vermindering van de kwaliteit, oppervlakte of de samenhang van het natuurnetwerk Nederland, tenzij sprake is van:*
 - a. *Ruimtelijke ontwikkelingen vanwege een groot openbaar belang, waarbij er geen reële alternatieven zijn die het natuurnetwerk Nederland niet of minder aantasten;*
 - b. *Ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot aantasting worden gecompenseerd binnen een met die ruimtelijke ontwikkeling samenhangend gebied en met dusdanige activiteiten dat de uitvoering van die activiteiten gezamenlijk binnen 10 jaar resulteert in een duidelijk aantoonbare meerwaarde voor het natuurnetwerk Nederland voor wat betreft kwaliteit, oppervlakte en samenhang; of*

- c. *Ruimtelijke ontwikkelingen in het natuurnetwerk Nederland die beperkt worden gewijzigd of worden toegevoegd, waarbij die wijziging of toevoeging noodzakelijk is voor de instandhouding van de bestaande bestemming.*
 2. *Onder de oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval niet de bestaande legale bebouwing, erven en verharding begrepen.*
 3. *Aantasting van het natuurnetwerk Nederland op grond van het eerste lid is slechts mogelijk als:*
 - a. *De aantasting zo veel mogelijk wordt beperkt; en*
 - b. *De overblijvende aantasting tijdig wordt gecompenseerd.*
 4. *De motivering van een bestemmingsplan bevat een onderbouwing waaruit blijkt dat aan de voorwaarden is voldaan.*

De voorgenomen ingreep, de aanleg van de kapschuur, zonnepanelen en circa 2 keer per week gebruik van het gazon voor parkeren, zal leiden tot een verandering van bestemming van een gebied gelegen in het natuurnetwerk Nederland. Uit lid 1 van artikel 6.3 blijkt dat een dergelijke wijziging alleen doorgevoerd kan worden wanneer er sprake is van, of een groot openbaar belang, of een noodzakelijke toevoeging voor de instandhouding van de bestaande bestemming, of een passende compensatie. De voorgenomen ingreep valt niet onder een groot openbaar belang of noodzakelijke toevoeging, waardoor deze ingreep enkel uitgevoerd kan worden wanneer er een passende compensatie gevonden kan worden. Dit is ook vastgelegd in lid 3 van artikel 6.3, waaruit blijkt dat aantasting van het natuurnetwerk Nederland slechts mogelijk is wanneer aantasting zoveel mogelijk wordt beperkt en de overblijvende aantasting tijdig wordt gecompenseerd.

Om vast te stellen of het plan kan bijdragen aan een versterking van het Natuurnetwerk Nederland dient een natuurvisie opgesteld te worden waarin beschreven wordt hoe de voorgenomen plannen kunnen leiden tot een toename in oppervlakte, samenhang en kwaliteit (ook met het oog op wezenlijke waarden en kenmerken).

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Er worden geen bomen gekapt binnen het plangebied waarmee het onderdeel houtopstanden buiten beschouwing kan worden gelaten.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Eelerwoude een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Cuneraweg 420 te Rhenen.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herbestemming en verduurzaming van landgoed Prattenburg.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens om drie plannen uit te voeren voor (verdere) verduurzaming en herbestemming van Landgoed Prattenburg, met zijn monumentale parkaanleg (monumentnummer 506996) en de verschillende gebouwen daarin:

1. Herbestemming van 2 rijksmonumenten op Prattenburg: de voormalige Schapenschuur en de Zondagsschool (monumentnummers 507000 en 507006). Gedacht wordt aan een passende functie in de vorm van erfgoedlogies;
2. Het realiseren van zonnepanelen in de parkaanleg voor de verduurzaming van het kasteel en koetshuis (monumentnummers 506994 en 506997). Rondom de zonnepanelen wordt maximaal 2 keer per week door maximaal 40 auto's geparkeerd op het gazon. Hiervoor worden geen parkeervoorzieningen aangelegd;
3. De bouw van een nieuwe kapschuur met zonnepanelen voor het landgoedbedrijf in de voormalige boomkwekerij van het landgoed. Deze zonnepanelen dragen tevens bij aan de verduurzaming van de rijksmonumenten Cuneraweg 426 (tuinmanswoning) en de oude werkschuur (monumentnummers 506995 en 507004).

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	nee	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	er worden geen bomen gekapt
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee	nee	nee	werkzaamheden aan zondagsschool vinden alleen inpandig plaats waarmee geen verblijfplaatsen worden aangetast
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	bomen blijven behouden
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	lijnvormige elementen blijven behouden
Grondgebonden zoogdieren		ja	nee	nee	nee	verblijfplaatsen van zoogdieren worden niet aangetast

Vervolg tabel I.

Amfibieën	ja	nee	nee	nee	verblijfplaatsen van amfibieën worden niet aangetast
Reptielen	ja	nee	nee	nee	verblijfplaatsen van reptielen worden niet aangetast
Overige soortgroepen	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep versturend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	2,7 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	ja	nee	nee	nee	wezenlijke kenmerken en waarden en kwaliteit, oppervlakte en samenhang van NNN worden niet aangetast
Houtopstanden	n.v.t.				bomen blijven behouden

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Algemene broedvogels

In principe wordt er geen groen verwijderd voor de voorgenomen plannen. Wanneer er echter toch een haag verwijderd moet worden kunnen nesten van broedvogels worden verwijderd. Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te versturen.

Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen ingreep en bestemmingsplanwijziging leidt niet tot nadelige gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN, bedoeld in bijlage 10 Wezenlijke kenmerken en waarden van de omgevingsverordening van de provincie Utrecht, of tot een vermindering van de kwaliteit, de oppervlakte of de samenhang van het NNN. Omdat de omvang en kwaliteit van het NNN niet afneemt voldoet de bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ontwikkeling aan de regels die in de Provinciale Ruimtelijke Verordening zijn opgenomen. Van een significante aantasting van natuur is daarom geen sprake. De voorgenomen plannen zijn daarmee uitvoerbaar.

Aanbevelingen biodiversiteit

Econsultancy biedt vrijblijvend aan om met de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de biodiversiteit. Zo kunnen de werkzaamheden aan de schapenschuur natuurvriendelijk uitgevoerd worden. Door ruimte vrij te houden tussen de ruimte onder de dakpannen en de te plaatsen isolatie kunnen soorten als vleermuizen gebruik maken van de schuur als verblijfplaats. Ook kunnen inbouwkasten voor vleermuizen in de schuur ingebouwd worden.

Voor de aanleg van het zonneveld, kan gekozen worden voor een landschappelijke inrichting. Door een bloemrijke zone naast en tussen de zonnepanelen in te richten kan de biodiversiteit worden versterkt. Hiervoor kan het beste gekozen worden voor een inheems zaadmengsel zodat insecten als bijen en vlinders gebruik kunnen maken van de bloemen om te foerageren.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J. Thissen, K. Canters, & J. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Rhenen, periode 2016-2021

www.natura2000.nl/gebieden

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

Provinciale websites

www.provincie-utrecht.nl (Natuurnetwerk Nederland)

[www.provincie-utrecht.nl/\(Omgevinsverordening\)](http://www.provincie-utrecht.nl/(Omgevinsverordening))

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfthoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluits, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluits, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmis, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluit, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluit, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijfjaf, torenvalk, tuinfluits, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	--

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimperlblauwtje, duinparemoervlinder, gentiaanblauwtje, grote paremoervlinder, grote vos, grote vuurvinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavinder, pimperlblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparemoervlinder, veenhooibeestje, veldparemoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert

Artikel 3.10. Andere soorten

Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpruud, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam
---------	---

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: - Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; - Houtopstanden op erven of in tuinen; - Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; - Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; - Kweekgoed; - Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; - het dunnen van een houtopstand; - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: - ten minste eens per tien jaar worden geoogst; - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.

Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde

voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

Bronvermelding

- Zonne-energie in de historische omgeving van Rijksdienst Cultureel Erfgoed – sept. 2014
- De Advieslijn zonnepanelen op historische landgoederen – juni 2020
- Prattenburg: een kasteel met een boodschap? H. Hoogeveen 2012
- Rijksmonumenten.nl
- Beeldbank Cultureel Erfgoed
- Monumentenregister
- Mienruys.nl
- Topotijdreis
- Presentatie Prattenburg - Oud Rhenen 2012
- De heer Henk van Asch van Wijk en diens zoon Henrick van Asch van Wijk

MooiSticht voor ruimtelijke kwaliteit	In te vullen door MooiSticht
Regulierenring 10 – 3981 LB Bunnik	
Postbus 115 – 3980 CC Bunnik	Nummer
Telefoon 030656 90 00	Advieskosten
info@mooisticht.nl – www.mooisticht.nl	Datum ontvangst

Hierbij verzoekt de gemeente **Rhenen**

☐ een principe welstandsadvies ☒ definitief welstandsadvies ☐ monumentenadvies

☐ reclameadvies ☐ handhavingsadvies

uit te brengen over het hieronder omschreven vergunningsplichtig bouwplan

Dossiernummer gemeente: **Z 2023 – 000 000 16**

Behandelend ambtenaar: Ferrie Huwaë

Het plan is al behandeld onder ons nummer:

Omschrijving bouwplan

Aanleggen zonnepanelenveld

Adres bouwlocatie

Postcode en Plaats: **Cuneraweg 420, 3911 RW Rhenen**

Opdrachtgever: Bosgroep Midden Nederland (G. Koopmans)

Ontwerper: Qilowatt Solutions in Wilp

Bouwsom (exclusief btw.): **€ 90.000,00**

Materialen en kleuren zie bijbehorende stukken

Gevels:

Dak:

Kozijnen:

Planologisch kader

Past binnen bestemmingsplan: Consolidatieplan Buitengebied Rhenen (BG 2010, PH 2013)

Beeldkwaliteitsplan:

Criteria Welstandsnota: ☐ loket- ☐ object- ☒ gebiedscriteria, nl: Beboste Heuvelrug

Monumentale waarde

☐ geen ☒ rijksmonument ☐ gemeentelijk monument ☐ beeldbepalend pand

☐ beschermd stadsgezicht

Overige opmerkingen/extra informatie:

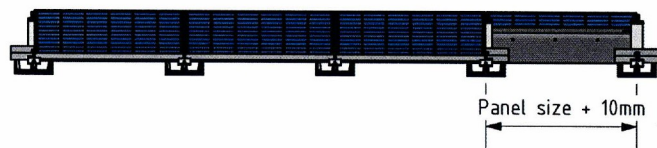
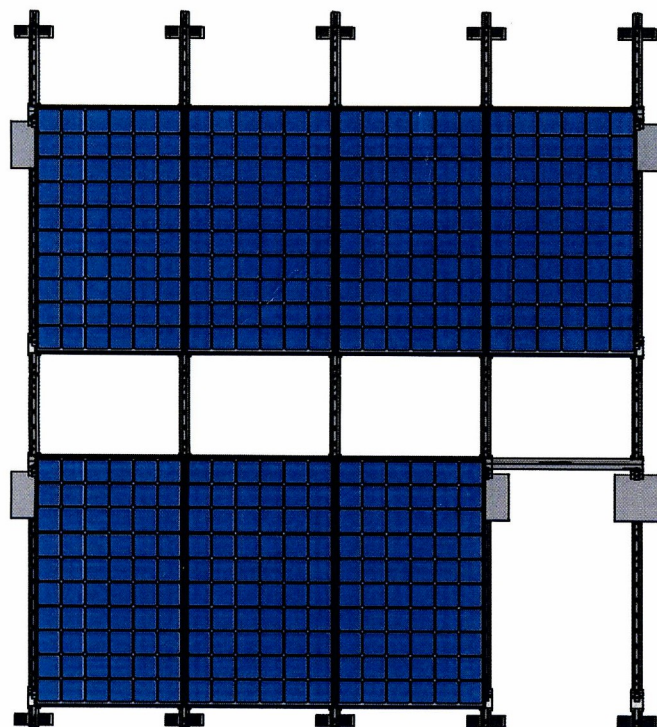
1. De opdrachtgever /ontwerper wenst geen toelichting op het ontwerp te geven.

2. **Gecombineerd vooroverleg MooiSticht van 24 oktober 2023**

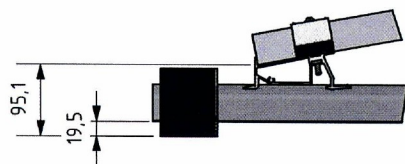
Stempel MooiSticht

MOOISticht
 GEEN BEZWAAR
 datum: 26/10/23
 adviseur:
 opmerking:

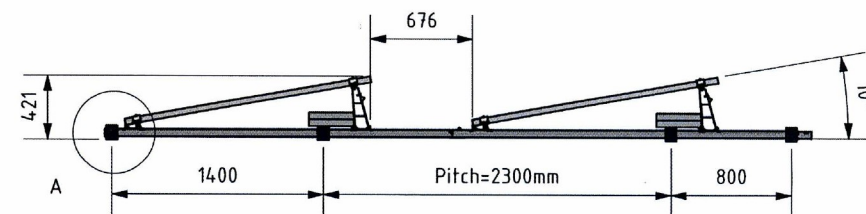

A (1 : 10)

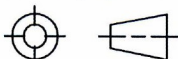

 GEEN BEZWAAR
 datum: 26 10 23
 adviseur:
 opmerking:

2023-00000016
 MS 24.10.2023

American projection:

VAN DER VALK

SOLAR SYSTEMS
 www.valksolarsystems.nl

Scale: 1 : 50

Unit: mm

Material:

Project:

Author: Robin

Group:

Date: 9-2-2018

Comments:

Rev: State:

Change Cat & LifeC

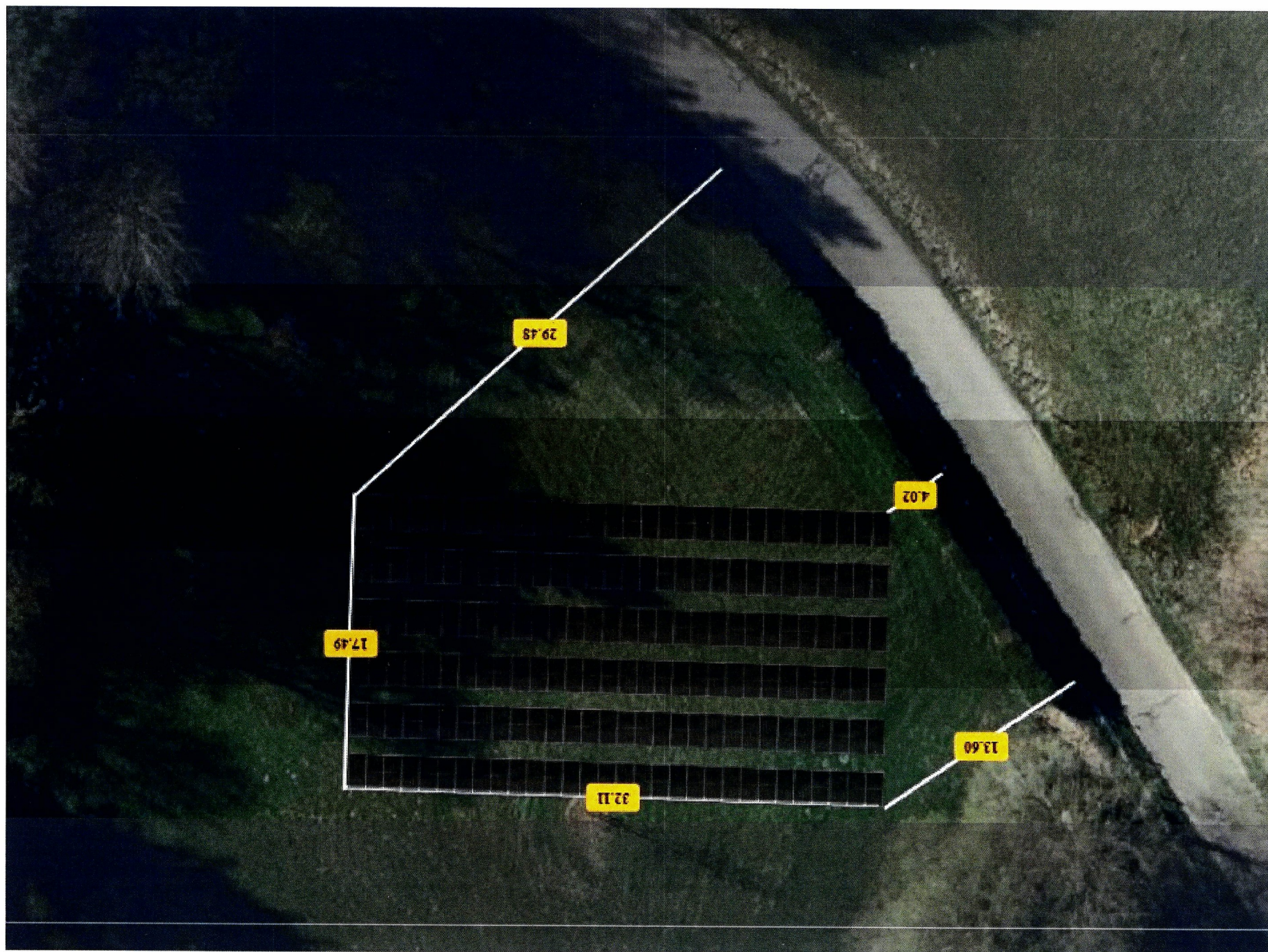
Side view drawing

Description:

Part number.:

Size:

A4

Landschappelijke inpassing
van ca 300m² zonnepanelen op

FAMILIELANDGOED
PRATTENBURG

MOOISTICHT | GEEN BEZWAAR
datum: 26/10/23
adviseur:
opmerking:

2023 - 000 000 16.
MS 24.10.2023

ADVIES MILIEU-ASPECTEN BOUWEN

Aan gemeente Rhenen
T.a.v. Ugur Golbasi
Onderwerp Cuneraweg 420, 3911RW Rhenen:
Aanleggen zonnenveld op Landgoed Prattenburg
Olo-nummer 8041035
Adviseur D.A. Bonzet
Telefoon 088 - 022 50 00
Datum 18 oktober 2023
Kenmerk Z-2023-109197

Inleiding

Het aanleggen van een klein Zonnenveld op Landgoed Prattenburg ten behoeve van de eigen energievoorziening en in het streven het Landgoed Energie neutraal te maken binnen enige jaren

Korte conclusie

Thema	Blz.	Beoordeling	Opmerkingen en/of belemmeringen
Duurzaamheid (EPC/MPG)	2	Akkoord	

Duurzaamheid

Conclusie:

1. Akkoord te gaan met het aanleggen van het zonneveld.

Inhoudelijke onderbouwing

1.1 Er worden 160 pv-panelen geplaatst.

In het kader van duurzaamheid is het plaatsen van pv-panelen alleen maar aan te moedigen. Het is goed om te zien dat duurzaamheid hoog in het vaandel zit en dat het landgoed richting energieneutraal gaat. Hiermee zullen de energiekosten verlagen, waardoor het op lange termijn ook nog rendabel is.

Wat is getoetst?

1. Landschappelijk plan; ijke_inpassing_zonne-energie-concept_pdf

Waaraan is getoetst?

1. Hoofdstuk 5 Bouwbesluit; Technische bouwvoorschriften uit het oogpunt van energiezuinigheid en milieu.

Datum
2 oktober 2023

Gemeente Rhenen
De heer U. Golbasi
Nieuwe Veenendaalseweg 75
3911MG Rhenen

Onderwerp
Advies Omgevingsvergunning

Contactpersoon
Mario Struik
Afdeling Advies
Directie Risicobeheersing

Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

088-8784061
M.Struik@vru.nl

Ons Kenmerk
2023-016996

Uw Kenmerk
8041035

Bijlagen
-

Geachte heer Golbasi,

Op 28 september 2023 hebben wij een verzoek ontvangen voor een toetsing van een omgevingsvergunningsplichtige activiteit. Het betreft de aanvraag omgevingsvergunning voor: Landgoed Prattenburg. Cuneraweg 420, 3911RW Rhenen.

OLO/WABO-nummer: 8041035

Deze aanvraag heeft betrekking op de activiteit(en):

- Bouwen

Toetsingskader

De Veiligheidsregio Utrecht heeft de aanvraag getoetst met betrekking tot (brand)veiligheid. De volgende regelgeving en richtlijnen zijn hierbij geraadpleegd:

- Besluit Omgevingsrecht (BOR)
- Bouwbesluit 2012
- Regeling Bouwbesluit 2012

Onze conclusie is gebaseerd op de gegevens uit de volgende documenten.

Beoordeelde documenten	Datum
Aanvraagformulier	06-09-2023
Tekening BG VB situatie	03-09-2023
Rapport Inpassing zonne-energie op het landgoed Prattenburg	Mei 2021

Uitgangspunten

Bij de toetsing van de aanvraag is uitgegaan van:

- Bouwwerk geen gebouw zijnde

Verder is bij de toetsing uitgegaan van:

- Nieuwbouw niveau

Veiligheidsregio Utrecht

Postbus 3154
3502 GD Utrecht
088 878 1000

info@vru.nl

www.vru.nl

brandweer.nl/utrecht

veiligheidsregioutrecht

@vrutrecht

@vrubrandweer

Iban

NL18 BNGH 0285 1331 79

kvk

51817330

Conclusie activiteit Bouwen

Volledigheid

Wij hebben geconstateerd dat de aanvraag voor ons voldoende gegevens bevat om het plan op brandveiligheid te beoordelen.

De aanvraag voldoet niet

Het geplande bouwwerk, zoals dat is weergegeven in de aanvraag, voldoet aan de genoemde regelgeving met betrekking tot brandveiligheid. Wanneer ik risicogericht kijk, zijn er in de aanvraag echter nog wel tekortkomingen. Een overzicht van de geconstateerde strijdigheden is opgenomen in de bijlage "Risicogerichte beoordeling".

Heeft u vragen?

Voor vragen of nadere informatie kunt u contact opnemen met de behandelend medewerker van de directie Risicobeheersing van de Veiligheidsregio Utrecht: Mario Struik, te bereiken via mail M.Struik@vru.nl of op telefoonnummer 088-8784061.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Bertil Anbergen', is positioned above the printed name.

Bertil Anbergen
Kwaliteitscontroleur Advies

Bijlage Risicogerichte beoordeling

Ondanks alle getroffen maatregelen bestaan er altijd (brand)veiligheidsrisico's die niet volledig zijn uit te sluiten. In deze bijlage wordt de initiatiefnemer op extra mogelijkheden gewezen om deze risico's te verkleinen.

Zonnepanelen

- **Aanleg installatie:**
De totale zonnepanelen installatie (PV-installatie) moet conform de NEN 1010 worden aangelegd. Extra aandacht moet geschonken worden aan de bekabeling en de connectoren:
 - a. Zorg dat de bekabeling deugdelijk, dus vrij van mechanische belastingen, wordt gemonteerd.
 - b. Zet alle bekabeling vast, zodat de wind er geen vat op heeft. Maak ook gebruik van een mantelbuis of kabelgoot.
 - c. Houd rekening met uitzetten/krimpen van een constructie en gebruik voldoende lengte, zodat het niet strak komt te staan.
 - d. Bij het onderling doorverbinden van panelen en het aansluiten op de bekabeling moet dezelfde type connectoren worden gebruikt.Laat de PV-installatie installeren conform de richtlijn genaamd Scope 12 (<https://www.scios.nl/welcome/scope-12>)
- **Bereikbaarheid:**
Bij een eventuele brand in de zonnepanelen zijn deze voor ons niet bereikbaar met onze brandweervoertuigen waardoor een operationeel optreden niet mogelijk is. Dit betekent dat bij een eventuele brand wij de PV-installatie waarschijnlijk gecontroleerd laten afbranden. Het risico op brand bij zonnepanelen in het veld is ook klein mits de installatie goed is aangelegd. Er zijn ook niet directe risico's voor branduitbreiding naar omliggende gebouwen maar wel naar de bospercelen. **Daarmee is de slechte bereikbaarheid niet acceptabel.**
- **Bluswatervoorziening:**
In het kader van bestrijdbaarheid; hoe is de bluswatervoorziening in het plangebied geregeld? Binnen ca. 100 meter van de zonnepanelen moet een bluswatervoorziening aanwezig zijn met een capaciteit van 60 m³/uur.
- **Begroeiing:**
De aanvrager moet borgen dat de begroeiing onder de zonnepanelen voldoende laag blijft, zodat tijdens warme en droge dagen de warmte die zonnepanelen veroorzaken er niet voorzorgen dat de begroeiing in brand kan raken.
- **Aanduiding PV installatie in meterkast:**
In geval van calamiteiten moet duidelijk zijn dat er een PV installatie aanwezig is. In de meterkast moet de schakelaar voor de PV installatie voor de herkenbaarheid worden voorzien van een sticker conform de NEN 1010 (zie onderstaand voorbeeld). Omdat de PV installatie niet op het dak van het gebouw ligt, maar in het veld moet onder deze sticker middels een bordje of sticker worden aangegeven met de tekst "PV installatie aanwezig in het veld. Inkomende stroom afschakelen middels deze schakelaar".

- Verankering zonnepanelen:

De aanvrager moet bij het bevoegd gezag aantoonbaar maken hoe de verankering van de zonnepanelen is gerealiseerd met het oog op windstoten en stormkracht die in dit open gebied kan ontstaan. Hierbij gaat het dus niet alleen op de palen in de grond, maar over de totale constructie tot aan de klemmen aan toe om de zonnepanelen op zijn plaats te houden.